

Justis- og beredskapsdepartementet
Postboks 8005 Dep
0030 OSLO

Saksbehandler:	Vår dato:	Vår referanse:	Deres dato:	Deres referanse:
Cecilie Asak Oftedahl	01.11.2016	16/9544 - 2		
Epost:				
cecilie.asak@forbrukerradet.no				

Høring - forslag om ny domstollov og endringer i forskrift om offentlighet i rettspleien - tilleggsnotat

Vi viser til høringsbrev av 15.06.16 om forslag til ny domstollov.

Forbrukerrådet er en uavhengig interesseorganisasjon som bistår forbrukere og påvirker næringsliv og myndigheter i forbrukervennlig retning. Forbrukerrådet mottar årlig rundt 100 000 henvendelser fra forbrukere. Vi har derfor god kjennskap til hvilke problemer forbrukere opplever i møte med forliksrådet og domstolene.

Vi vil i det følgende komme med våre kommentarer til utredningen punkt 18 om forkynnelse og punkt 2.3 om forliksrådet.

1. Punkt 18 om forkynnelse

Forbrukerrådet støtter forslaget om at reglene for stevnevitne bør overføres til kapittelet om forkynnelse i domstolloven og at disse plasseres i en hoveddel med alminnelige regler om domstolens virksomhet. Dette vil gi bedre systematikk slik at det vil være lettere å finne de relevante bestemmelsene som gjelder ved forkynnelse.

Vi støtter også utredningens forslaget om å fjerne dagens unntaksregel om at saker for forliksrådet anses forkynt uten bruk av mottakskvittering. Siden forliksrådet kan avsi fraværdom med retts- og tvangskraft er det avgjørende at begge parter gjøres kjent med at saken skal behandles i forliksrådet og har mulighet til å uttale seg om saken. Det er også en fordel for forliksrådet fordi de ved bruk av mottakskvittering, eventuelt stevnevitne, vil vite at den saksøkte er kjent med saken.

Forbrukerrådet har mottatt flere klager fra forbrukere som har fått fraværdom mot seg uten at de har kjent til behandlingen i forliksrådet. Det avses et stort antall fraværdommer i forliksrådet, og det er derfor grunn til å tro at flere av disse skyldes at motparten ikke har mottatt innkalling til forliksrådet. Dette viser etter vårt syn at dagens unntaksregel for forliksrådet ikke er forsvarlig og at mange forbrukere ikke får en reell prøving av saken siden de først blir kjent med den etter at ankefristen er utløpt. Hensynet til kontradiksjon og en forsvarlig rettslig behandling av kravet tilsier derfor at dagens unntaksregel fjernes og at forliksrådet må følge domstolenes alminnelige regler om forkynnelse. Til sammenlikning er både Husleietvistutvalget og Forbrukertvistutvalget underlagt vanlig forkynningsregler, og vi mener at forbrukere bør sikres en betryggende forkynningsprosess også i saker for forliksrådet.

Det er foreslått som et alternativ til å fjerne unntaksregelen, at reglene om oppfriskning endres slik at det er adgang til å begjære oppfriskning av fraværavgjørelser begrunnet med at dokumentet ikke har kommet frem til saksøkte. Etter Forbrukerrådets syn er dette ikke en god løsning fordi en begjæring om oppfriskning av fraværdom etter tvisteloven må behandles i tingretten. En behandling i tingretten krever helt andre

ressurser fra forbrukere enn det som kreves i forliksrådet. En sak for tingretten vil være mer omfattende og kunne innebære høye saksomkostninger. Mange forbrukere vil derfor vegre seg for å gå inn i en prosess i tingretten. Det er også et mål at saker skal løses på lavest mulig nivå, og det bør derfor arbeides for at forbrukere blir kjent med saken i forliksrådet ved en betryggende forkynnelse, i stedet for å henvise forbrukere til tingretten når saken egentlig hører hjemme i forliksrådet.

2. Punkt 2.3 om forliksrådet

Selv om det ikke direkte er tatt opp i utredningen, ønsker vi å komme med noen kommentarer om forliksrådets organisering. Etter dagens system er det de samme forliksrådsmedlemmene som både meglere og avsier dom i saken hvis meglingen ikke fører frem. Meglingsrollen og rollen som dommer bør av hensyn til nøytraliteten være fordelt på ulike rådsmedlemmer. Det er også større muligheter for å komme til en minnelig løsning dersom partene vet at dersom man ikke kommer til enighet, vil det være andre rådsmedlemmer som tar stilling til en eventuell dom i saken. Til sammenlikning er det Forbrukerrådet som meglere og Forbrukertvistutvalget som avsier bindende vedtak i forbrukertvister. Det samme gjelder i tvister for Husleietvistutvalget der meglingskompetansen og domskompetansen er adskilt. Ved å endre organiseringen vil det kunne være potensiale for at flere saker kan løses ved megling i forliksrådet, slik at sakene blir avsluttet på en enkel, hurtig og billig måte.

I tilfeller hvor meglingen ikke fører frem og det er grunnlag for å avsi dom, mener vi at det bør innføres et krav om at minst ett av medlemmene i den enkelte sak bør ha juridisk kompetanse. Dette er etter vårt syn nødvendig for å kunne ta stilling til om det er et berettiget krav rettslig sett og for å vurdere hva partene kan kreve etter loven.

Vennlig hilsen
FORBRUKERRÅDET

Tone Skaare
stabsdirektør

Cecilie Asak Oftedahl
seniorrådgiver

Dette dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke signatur.